

Εκπαιδευτήρια «Ο Απόστολος Παύλος» Γυμνάσιο Πρόγραμμα Υποτροφιών

Πυλαία, 24 Μαΐου 2014

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥ ΜΑΘΗΤΗ

Επώνυμο:	
Όνομα:	
Πατρώνυμο:	Τηλέφωνο:
Σχολείο στο οποίο φοιτώ:	

ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Όταν κάνουμε λόγο για βιβλιοθήκη του σπιτιού, δεν εννοούμε βέβαια το έπιπλο που κοσμεί ένα χώρο, αλλά, μετωνυμικά, τα βιβλία που «κοσμούν» τα ράφια της βιβλιοθήκης και που δείχνουν το πνευματικό επίπεδο και το βαθμό της καλλιέργειας των ενοίκων του σπιτιού. Με άλλα λόγια εννοούμε την αξία του βιβλίου και το ρόλο που παίζει αυτό στη ζωή του ανθρώπου. Το βιβλίο λοιπόν μπορεί να πάρει τη θέση ενός φίλου που μας συντροφεύει στη μοναξιά μας, γιατί, καθώς μέσα από τις σελίδες του ζωντανεύουμε με τη φαντασία μας τους ήρωες και τη δράση τους, είναι σαν να ζούμε κι εμείς δίπλα τους, σαν να συμμετέχουμε, σαν να έχουμε πραγματική συντροφιά. Μάλιστα, αυτός ο φίλος είναι τόσο βολικός, που τον εγκαταλείπεις όποτε σε κουράσει, χωρίς να φοβάσαι μήπως σε παρεξηγήσει. Και ποτέ δεν πρόκειται να φέρει αντιρροήσεις στις δικές σου ενδεχόμενες αντίθετες απόψεις. Είναι σιωπηλός.

Η ανάγνωση των βιβλίων είναι ο καλύτερος τρόπος για να μορφωθεί ο άνθρωπος, για να καλλιεργήσει το πνεύμα του και την ψυχή του, για να ψυχαγωγηθεί – με την υψηλή έννοια της λέξης. Όμως είναι και ο καλύτερος τρόπος για να διασκεδάσει, να ξεκουραστεί, να ξελαφρώσει την ψυχή του και να ξεφύγει από το άγχος, από τα προβλήματα, από τις σκοτούρες ή από την ανία της καθημερινής ζωής. Τη χαλάρωση που προσφέρει το βιβλίο δεν μπορεί να μας τη δώσει κανένας άλλος τρόπος διασκέδασης. Όταν λοιπόν έχουμε στο σπίτι μας μια βιβλιοθήκη, δεν έχουμε παρά να απλώσουμε το χέρι μας στα ράφια της, για να καρπωθούμε την ωφέλεια από ένα βιβλίο.

Σελίδα: 1

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Τι εννοεί ο συγγραφέας όταν αναφέρεται στη βιβλιοθήκη του σπιτιού;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ποια είναι, σύμφωνα με το κείμενο, η προσφορά της ανάγνωσης ενός βιβλίου στην ψυχοσύνθεση του αναγνώστη;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(μόρια 20)

B. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Σκέφτεστε να εμπλουτίσετε τη βιβλιοθήκη σας με καινούρια βιβλία.

Αφού κάνετε μια σύντομη εισαγωγή, να αναπτύξετε δύο παραγράφους, από τις οποίες στην πρώτη θα αναφερθείτε **στην κατηγορία των βιβλίων που θα θέλατε να επιλέξετε** (π.χ. ιστορικά, επιστημονικής φαντασίας, κοινωνικά.....) **καθώς και τους λόγους που σας οδήγησαν σε αυτή την επιλογή**, ενώ στη δεύτερη στο **τι πιστεύετε ότι μπορεί να σας προσφέρει η ανάγνωση αυτών των βιβλίων**.

Να κλείσετε το κείμενό σας μ' ένα σύντομο επίλογο.

(μόρια 30)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dotted lines for writing.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Γ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1. Να γράψετε ένα συνώνυμο κι ένα αντώνυμο (αντίθετο) για καθεμιά από τις παρακάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου Α:

ΛΕΞΗ	ΣΥΝΩΝΥΜΟ	ΑΝΤΩΝΥΜΟ
κοσμούν		
πραγματική		
αντιρρήσεις		
ανία		

(4 μόρια)

2. Να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις με τους παρακάτω συνδυασμούς:

- ήλιος + βασιλεύω :
- πηγαίνω +έρχομαι :.....
- συν+ πάσχω :.....
- α(ν) + ύδωρ :.....
- εκ +ερευνώ :.....
- συν +κυβερνήτης :.....

(3 μόρια)

3. Από τα παρακάτω ουσιαστικά να σχηματίσετε ρήματα (ένα ρήμα για κάθε ουσιαστικό)

- Νεύρο :.....
- Φυτό :.....
- Κόπος :.....
- Τέλος :.....
- Ζέστη :.....
- Σημάδι :.....

(3 μόρια)

Δ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού ή επιθέτου που δίνεται στη παρένθεση .

1. Ένα αυτοκίνητο πέρασε ξαφνικά από δίπλα μας με
(λιγγιώδης) ταχύτητα .
2. Αυτός ο δρόμος έχει (πολύς) φασαρία .
3. Πάντα ήταν υπέρ των (αδύνατος) .
4. Το (συνεχής) ωράριο την έχει κουράσει.
5. Η μόλυνση του περιβάλλοντος αποτελεί ένα από τα
(σημαντικός) προβλήματα της εποχής μας.
6. Οι (επίπτωση) του καπνίσματος στην υγεία είναι τεράστιες.
7. Η αιχμή του (δόρυ) τον πλήγωσε θανάσιμα .
8. Οι (οφειλή) προς το Δημόσιο είναι πολλές .

(μόρια 4)

2. α) Συμπληρώστε τα κενά των προτάσεων, βάζοντας τα ρήματα των παρενθέσεων στην προστακτική αορίστου, στο β' ενικό πρόσωπο.

α. Θεέ μου, την υγεία μου. (δίνω)

β. τις παρακάτω λέξεις στο τετράδιο της ορθογραφίας.

(αντιγράφω)

- γ. τη δουλειά σου και μην τους ακούς. (κοιτάζω)
- δ. εσύ την ευθύνη των πράξεών σου. (αναλαμβάνω)
- ε. να φας ό,τι επιθυμείς. (παραγγέλλω)
- στ. τις κινήσεις του. (προβλέπω)

(μόρια 3)

β) Να μεταφέρετε τα παρακάτω ρήματα στην άλλη φωνή διατηρώντας το πρόσωπο, τον αριθμό και τον χρόνο.

- θα ορίσεις:
- θα έχω αποκλείσει:
- θα αγαπηθούμε:
- είχα αναγγείλει:
- αναδεικνύσουν:
- θα εκλεγείς:
- παρέδωσες:.....
- ελεγχόμουν:

(μόρια 4)

3. Στο παρακάτω κείμενο να επισημάνεις το μέρος του λόγου που ανήκουν οι υπογραμμισμένες λέξεις:

Η μέλισσα είναι έντομο κοινωνικό . Ζει μέσα σε κυψέλες ,σε σμήνη , όπου τα άτομα χωρίζονται σε ομάδες . Κάθε ομάδα έχει ορισμένες ιδιότητες που της επιτρέπουν να εκτελεί ορισμένες ειδικές λειτουργίες από τις οποίες εξαρτάται η επιβίωση του σμήνους . Η μία ομάδα μελισσών αποτελείται από τις εργάτριες . Αυτές φτιάχνουν το κερί , το μέλι και φροντίζουν για όλα μέσα στην κυψέλη . Η άλλη ομάδα του σμήνους είναι οι κηφήνες . Τέλος , σε κάθε σμήνος υπάρχει η βασίλισσα , που προορισμός της είναι να γεννά όλες τις μέλισσες .Δεν υπάρχει λοιπόν καμία αμφιβολία ότι οι μέλισσες ζουν μέσα σε κοινωνίες .

- κοινωνικό :
- Ζει :
- της :
- σμήνους :

- τις :
- Αυτές :
- λοιπόν :
- μέσα:

(μόρια 4)

Ε. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

1. Στο παρακάτω κείμενο να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις:

- Πάντως θα γίνει γιορτή καταπληκτική, παραδέξου το, λέει με σιγουριά η Χριστίνα. Κι αν με βοηθήσεις , να δεις που τελικά η δική μου παρουσίαση θα είναι η καλύτερη. Βρήκα και την κατάλληλη μουσική. Ο πατέρας μου , δηλαδή, έψαξε και τη βρήκε. Μου έφερε σε κασέτες τραγούδια της Βέμπο, μερικά εμβατήρια της εποχής εκείνης και τη « Λιλή Μαρλέν» που την τραγουδούσαν οι Ναζί στην Κατοχή.

(Λ. Π. Ανδρουτσοπούλου, «Τραγούδι για τρεις»

- γιορτή:
- τελικά:.....
- η καλύτερη:.....
- κατάλληλη:.....
- τη:.....
- Μου:.....
- της Βέμπο:
- στην Κατοχή:

(4 μόρια)

2) Στις παρακάτω περιόδους να υπογραμμίσετε και να χαρακτηρίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις :

1. Ακούει μουσική, καθώς ζωγραφίζει.
(.....)
2. Με ρώτησε ποιος τον ζήτησε στο τηλέφωνο. (.....)
3. Ήταν κατασυγκινημένος, που θα έβλεπε επιτέλους την Αγία-Σοφία.
(.....)
4. Εργάζεται μέρα νύχτα για να τελειώσει το διδακτορικό του.
(.....)

5. Ανησυχεί μήπως χάσει το τρένο.
(.....)
6. Διαδίδεται ότι θα αναβληθούν οι αγώνες.
(.....)
7. Μολονότι ήταν πολύ απασχολημένος, μας δέχθηκε αμέσως.
(.....)
8. Λαχτάρησε να φάει φρέσκο ψάρι.
(.....)
9. Αυτός παιδί μου είναι ό,τι ακριβώς φαντάζεσαι.
(.....)
10. Αν δεν είχε πουλήσει το οικοπέδο, θα το έδινε τώρα στην κόρη του.
(.....)

(5 μόρια)

3) α) Στις παρακάτω περιόδους να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική και την ενεργητική σε παθητική.

1. Ο Δημήτρης ενημέρωσε την Ελένη για το διαγώνισμα.

.....

2. Του ανακοινώθηκε η δυσμενής μετάθεση από τον προϊστάμενο.

.....

3. Ο δάσκαλος οδήγησε τα παιδιά σε ποδηλατοδρομία.

.....

(3 μόρια)

β) Στις παρακάτω προτάσεις να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο, επιλέγοντας κάθε φορά διαφορετικό ρήμα εξάρτησης .

π.χ. Θα μείνεις στο σπίτι;

Ρώτησέ τον αν θα μείνει στο σπίτι.

1. Περνώ θαυμάσια εδώ.

.....

2. Να βγάλεις καινούριο διαβατήριο.

.....

3. Πού παραθερίζετε το καλοκαίρι;

.....

(3 μόρια)

ΣΤ. ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(μόρια 10)

Αξιολόγηση γραπτού	
1ος Καθηγητής:	2ος Καθηγητής:
Βαθμός:	Βαθμός:
Υπογραφή:	Υπογραφή:
Μέσος Όρος:	